

ELŐ-SZÓ Kisbíró helyett

Előszállás Nagyközség
Önkormányzatának
kiadványa

V. évfolyam 4. szám

2016. 4. szám

EMLÉKEZZÜNK EGYÜTT AZ 1956-OS FORRADALOMRA!

Tisztelettel meghívjuk Előszállás lakosait
az 1956-os forradalom tiszteletére
a Kossuth Lajos Művelődési Házban,
2016. október 23-án 18 órakor kezdődő ünnepi megemlékezésre.

Köszöntőt mond Farkas Imre polgármester.
A műsort bemutatja a SZZSI Árpád Fejedelem Tagiskola 8. osztálya.

Iskolai hírek képekben

60 ÉVES LETT AZ ISKOLÁNK

Szeptember 24-én rendeztük a születésnap ünnepséget. Vidám látogatók zsvaja töltötte meg az épületet, a pincétől a padlásig.

Ebből az alkalomból megnyitottuk intézményünket régi diákjaink, pedagógusaink előtt. A termekben a múlt és jelen találkozásának lehettünk tanúi. Ebből tanultunk, ezt rajzoltuk régen.

És íme! Így tanulunk ma. Gazdag és érdekes kiállításokra (néprajzi és iskolatörténeti) bukkanhattak az érdeklődők a pincében.

Az évfordulóra iskolai pólót és évkönyvet is készítettünk.

Köszönjük szépen látogatóinknak, hogy megtiszteltek bennünket ezen a jeles napon.

„Pincegalériánk” kiállításain továbbra is szívesen látjuk az érdeklődőket. Évkönyvet és iskolapólót a titkárságon vásárolhatnak.

Mátrai Adél tagintézmény vezető

BOLDOGSÁGÓRA, AHOL MINDENKI KITŰNŐRE VIZSGÁZIK

Iskolánk első és második osztálya - Berényi Edit és Brúzsáné Élő Éva osztályfőnök vezetésével, és az osztályban tanítók segítségével - országos programhoz kapcsolódott.

Egyre több országban alkalmazzák sikerrel a Boldogságórát, amelyeken a diákok csoportosan és egyénileg ismerik meg a boldogság fő összetevőit. Mindeközben olyan gyakorlatok elvégzésére inspirálják őket, amelyek – a boldogságkutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogság szintjének növekedéséhez.

Magyarországon a Jobb Veled a Világ Alapítvány szervezésében a Boldogság Intézet szakmai csapata egy teljes programot dolgozott ki a diákok boldogságra való tanítására.

Számos vizsgálat bizonyítja, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősítik önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játéka, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermekünk így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” - Prof. Dr. Bagdy Emőke, a Boldogságóra program fővédnöke

Rankasz Brigitta

Iskolai hírek

Novemberben és decemberben - az őszi szünet rövid pihenője után – eseményekben gazdag időszak következik iskolánk életében:

- november 10-én és 11-én **nyílt nap** lesz, a szülők bejöhetnek a tanítási órákra.
- **Egészségügyi hónap** keretében - novemberben - előadások, versenyek, sportesemények lesznek.
- December 6-án, mint már évek óta, most is várjuk a **Mikulást**, Önkormányzatunk és az Előszállási Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány szervezésében.
- Községünk **karácsonyi műsorára** várnak mindenkit az első- és az ötödik osztályosok a művelődési házba.

Jótekonysági Mikulás-bál lesz 2016. december 10-én, az Előszállási Gyermek- és Ifjúsági Alapítvány szervezésében. Zenél: Horváth Csaba.

Kérjük, a pontos időpontokról az iskola facebook oldalán és a község honlapján tájékozódjanak!

az intézmény kollektívája

Ősz

Ősz van, hullanak a levelek a fákról, színes takaró a földön. Ezernyi szín takarja a fűvet s földet.

Sapkát húzz a fejedre, nehogy megfázz!

Szaladgálj az őszi színekben, s káprázatra találsz.

Mindjárt itt a tél s minden fehérbe öltözik.

Remélem, te drága ősz, jövőre is beköszönsz hozzánk, s elhozod szép színeidet.

Farkas Réka (5. osztályos)

PÖTTYÖS A MENŐ Így lehattél nyerő!

A hagyományokhoz híven jótekonysági retro discot tartott felnőtteknek az Árpád Fejedelem Általános Iskola 2016. október 15-én a művelődési házban.

Aki legalább egy pöttyös ruhadarabot viselt, ajándékba tombolát kapott, pörögtek is a pöttyös szoknyák, körömcipők koppantak a parketton.

Dj Garda Árpád jóvoltából a 80-as, 90-es évek zenéire ropták táncot a szuper hangulatú buliban a lazítani vágyók, s egyben támogatták is az ide járó diákok programjait a jegy- és tombola vásárlással.

Rengeteg felajánlás érkezett, melyért ezúton mondunk köszönetet!

Jövőre veletek ugyanitt - s aki lemaradt az idén, már most jegyezze fel a 2017-es naptárba!

-rb-

A Tűzokban jártunk az elsősökkel

Az őszi kikerics Előszálláson is virágzott szeptember végén. A Tűzokban hatalmas réten virított.

Minden itt lakónak érdemes időnként kilátogatni erre a természeti kincsekben bővelkedő, csodás helyre. Semmibe sem kerül! Mi az elsősökkel környezetismeret órán csodáltuk meg!

Kovács András:

Az 1956-os forradalom előszállási eseményei

Az 1956-os forradalmat országszerte a budapesti események tükrében ünnepeljük, az 1848. évihez hasonlóan. A március 15-i forradalomhoz azonban egy hosszabb, másfél éves szabadságharc is kötődik, ami az akkori Magyarország területén sokfelé hagyott emlékeket. 1956 esetében ilyen nem történt: a szovjetek és kormányerők elleni harc eseményei főként nagyvárosokban összpontosultak. Események azonban vidéken is zajlottak, méghozzá majdnem ugyanakkora hevülettel, mint a fővárosban. Ezt láthatjuk az előszállási történések vizsgálatánál is. A résztvevők cselekedeteire és visszaemlékezésére a legkülönbözőbb dolgok hathattak, a korábbi rossz tapasztalatoktól, a felelősségtudattól kezdve a pusztító rosszindulatig. Az események rekonstruálása ezért nehéz feladat volt, és nem sikerült hibák nélkül, ezt, kérem, nézzék el nekem!

A forradalom kezdetei

A második világháború utáni korszak Előszálláson is úgy nézett ki, mint Magyarország bármelyik községében, ahol nagybirtokok voltak. Bár a korábbi cselédek nagy része a ciszterci uradalom megszüntetése után saját házat és földet kapott, előbb-utóbb megmutatkozott a szocialista rendszer árnyoldala: a korábbi egyesületeket, pártokat és vallási köröket beszűntették, működésüket ellehetetlenítették. A magánvállalatok többségét államosították, a korábbi elit elűzése miatt a szakértelem hiánya is jellemző volt. A termények és a hús egy részét kötelezően be kellett szolgáltatni. Mindezek mellett az új rendszert kritizálni sem lehetett: az állambiztonsági erők elnémították a rendszerellenes hangokat. Bár Nagy Imre első kormányának idején már meglátszottak az enyhülés jelei, a keményvonalas kommunisták visszatérése 1955-ben újra kiélezte a helyzetet.

A budapesti fegyveres felkelés híre csak október 25-én érte el Előszállás lakosságát¹. Az első tüntetésre egy 50-60 fős csoport este 8 óra körül gyűlt össze a tanácsháza épülete előtt. Zászlójukat Györök Ferencné hozta. A tömeget a tanácsháza előtt várta Horváth István, a végrehajtó bizottság elnöke, valamint dr. Tóth Andor községi orvos és Fülöp György agronómus. Egy részeg mellbe ütötte Horváthot és Fülöpöt, erre Györök Ferencné csitítani próbálta. A Himnusz közös eléneklése után Tóth doktor és Fülöp György beszédekkel próbálták csitítani a tömeget, és védeni a Tanácsháza dolgozóit. A beszédek közben kitörték a Rákosi-címeres párttáblát és az anyakönyvi táblát, valamint levertek a szégyentáblát. Egyesek Makádi Mihály helyi független párttitkár kiadását követelték, ám erre nem került sor. A tömeg végül szétszórt.

„Munkát, kenyeret, Makádinak kötele!”²

Október 26-a délelőttjén újabb felvonulás indult végig a falun.³ Szervezésében – akarva, vagy akaratlanul – Gergelyi

Béla, az öreghegyi iskola egykori igazgatója és volt tartalékos százados is részt vett, ahogy Molnár János állomásfőnök és Bokor József, Eper István, Suplicz József, Semmelweis Zoltán helyi lakosok is.⁴ Gergelyi emlékei szerint a Lenin úti (ma Árpád utca) háza előtt elvonuló tömeg negyvennyolcas dalokat énekelt és a következőket kiabálta: „Le a kommunistákkal, ki az oroszokkal, kötél Makádinak!”⁵ A vonulás időnként megállt, ekkor D. Bokor József olvasott fel hangosan követeléseket.

A Földművelési Szövetkezet boltjánál a tömeg megállt.⁶ Itt Semmelweis Zoltán mondott beszédet, aki elmondta a napra vonatkozó terveket, és megemléltette, hogy a bolt korábban, az államosítás előtt a családja tulajdona volt. Egy részeg fel akarta törni a boltot, de a tömeg ebben megakadályozta.

Az ekkor nagyjából 50 fős felvonulás a vasútállomáshoz ment, ahol új, Kossuth-címeres zászlót hoztak elő nekik. A zászlót Semmelweis Zoltán és Eper Pál vitték. A tanácsháza előtt nagyobb tömeg csatlakozott hozzájuk. Gergelyi a tanácsházára bemenve biztosította Horváth Istvánt és Fülöp Györgyöt, hogy terrorcselekmény a faluban nem lesz. Ezután a tömeg után sietett, ahol szükség is volt rá: a rendőrség melletti lakásba, ahol Makádi párttitkár lakott, egy csapat fiatal akart betörni. A Hajagos Imre által vezetett csoportot Gergelyi erőiesen parancsolta vissza: ebben a menet idősebb tagjai is segítségére voltak. Ennek ellenére a rendőrség előtti táblát levertek.

A menet a templom felé vette az irányt. A rövid ideig a rendőrség előtt őrködő Gergelyi így emlékezik vissza: „[...] nagyon örültem e körülménynek, mert ismerve falum népét, tudtam, hogy a sok felizgatott ember közül jó néhányan megnyugszanak a templomban [...]”. A templom előtt Bartos Sándor atya, a helyi káplán elmondta a tömegnek: csak abban az esetben nyitja ki Isten házát, ha Isten házához méltóan viselkednek. Az ígéret után a templomba térő tömeg elénekelte a Himnusz, majd a káplán atya megáldotta a zászlókat. Újra énekeltek, majd Bartos káplán egy ima keretében felszólította a jelenlevőket arra, hogy ne történjen vérontás, és hogy gondoljanak az égi atya szeretetére. Az elcsendesedett tüntetők ezután újra a tanácsháza felé indultak.

Délután négy óra tájékán ért oda az ekkor már valószínűleg több száz fős tömeg.⁷ Közöttük ekkor már több kommunista is volt. Az tanácsháznál várakozó Horváth István elmondta: a nép érdekeit próbálták szolgálni a hivatalban, és ez ezután is így lesz. Beszéde a tömeg helyeslésével találkozott. Fülöp György agronómus is nyugtatta az embereket beszédében.

Egy jelenlevő bekiabálta, hogy égessék el a tanácsházán található iratokat. Ekkor Gergelyi kért szót, aki elmagyarázta:

4 Horváth István 1957-es visszaemlékezése szerint Gergelyi és Semmelweis Zoltán szervezték a felvonulást a falu keleti részében. Gergelyi máshogy emlékszik: szerinte Rózsa István riasztotta őt „részegek, köztük kommunisták” gyűlésének hírével. Az ő értelmezésében azért kellett riasztania a falu józan lakosságát, hogy a részegek a helyzet kihasználásával ne kezdjenek átokfutásba.

5 Itt jegyezném meg, hogy ebben az írásban minden idézetet a helyesírás mai szabályai szerint írtam át.

6 A bolt a Lenin út (Árpád utca) 31. szám alatt állt; mára elbontották.

7 Semmelweis szerint 100-150 fő, Horváth István szerint 150-170 fő, Fülöp György szerint 2-300 fő, Pelsőczy Ferenc atya leírásában kb. 400 fő, Gergelyi Béla szerint 4-500 fő. Összehasonlításként: a falu lakossága 1960-ban 3752 fő volt.

ezek anyakönyvi és telekkönyvi iratok, amikre a későbbiekben is szükség lesz. Erre a tömeg elállt ettől a tervtől. Molnár Miklós, az állami iskola igazgatója kért szót, ám a tömeg támadólag lépett fel vele szemben, mivel ő is párttag volt. Gergelyi újra közbelépett, védelmébe véve az igazgatót.⁸ A tömegben valaki – Gergelyire célozva – felkiáltott: „Ne hallgassatok rá, üssétek le! Mikor levante voltam, seggbe rúgott!” Ekkor a részeg kiabálót józanabbak elvezették, a kialakult pillanatnyi zavar alatt pedig Molnár igazgató elhagyta a gyűlést.

Semmelweis Zoltán egy virágládára állva mondta el a követeléseket: az oroszok menjenek haza, az orosz nyelv helyett az angol és német nyelvet oktassák, és újra legyen hittan az iskolában. Megnyugtatta a jelenlévőket: a rádió bemondta, hogy az ENSZ-csapatok nemsokára megérkeznek Magyarországra. Eztán a tömeg egy bizottságot választott, akik megfogalmaznak egy a kormánynak elküldendő nyilatkozatot. Rövid idő alatt több bizottságot is megszavaztak és elvetettek, a végső bizottság tagjai Semmelweis Zoltán, Bokor István és Szilágyi István lettek.⁹

Horváth István visszaemlékezése szerint a tömeg ezután hazament, a háromtagú bizottság pedig betért a tanácsházára, ahol követelték, hogy pontjaikat juttassák el Nagy Imrének. Fülöp György ceruzával felírta a távirat szövegét. Ezt a listát végül nem juttatták el a kormánynak, csak az igazgatónak, hogy átnézze az oktatásra vonatkozó követeléseket. Annyit azonban megtudhatunk a követelésekből, hogy a beszolgáltatásokat a Tanács átmenetileg elhalasztotta, valamint bevezették a hittanoktatást és megszüntették az orosz nyelv oktatását.

Követelések a kormány felé.

- 1./ A szovjet csapatokat azonnal vonják ki az ország területéről.
- 2./ Állítsanak fel olyan felelős magyar kormányt, aki képes úgy vezetni az országot, hogy az élet felvirágozzék.
- 3./ Azonnal szüntessék meg az ifjúság mérszárlását, akik kiálltak a magyar ügyért. Fegyvert fogtak a jogtiprás ellen, vérüket hullatták a terror megszüntetéséért.
- 4./ Biztosítsa az új kormány, hogy az ifjúságnak és a többi felkelőknek semmi bántódásuk ne legyen.
- 5./ Írjanak ki demokratikus alapon új választást, hogy a dolgozó nép szabadon választhassa meg az országgyűlést.

⁸ Mint később írta: „Bár Molnár halálos ellenségem volt, ismét közbeléptem, mert tudtam, ha őt inzultálják, nem lesz az egyedüli, akit e sors ér és [ennek] kiszámíthatatlan következményei lesznek.”

⁹ A visszaemlékezések itt eltérnek. Horváth István szerint Szilágyi Dezső kívánt a tanács mellé egy háromfős ellenőrző bizottságot létrehozni. Ennek tagjai Szilágyi Dezső, Horváth György és Semmelweis Zoltán lettek. Gergelyi viszont úgy emlékszik, Semmelweis javaslatára egy távirat-megfogalmazó bizottságot választottak, három taggal: Bokor István, Semmelweis Zoltán és Szilágyi István. Semmelweis is ugyanerre a névsorra emlékezik. Az eltérő neveket a többször ismételt választás indokolhatja. A kormánynak szánt követelések alján a saját kezű aláírás is tűnik származik, így valószínűleg ők voltak a végleges bizottsági tagok.

6./ Szüntessék meg a parasztságot fojtogató beszolgáltatást, mérsékeljék az adót, hogy az reális legyen.

7./ Vegyék le a nép nyakáról azokat a hajcsárokat, akik nem végeztek produktív munkát, csak arra voltak jók, hogy a parasztságot zaklassák.

8./ Biztosítsanak demokratikus légkört az élet minden területén, hogy legyen jog, legyen sajtó, vélemény- és szólásszabadság, biztosítsák a félelemmentes, szabad életet.

Ezen határozatokat a tanács juttassa el az érdekelteknek, továbbá a szomszédos közösségekbe, hogy azok is csatlakozzanak ezen követeléseinkhez.

Előszállás, 1956. okt. 26-án

A tüntetők nevében:

Semmelweis Zoltán s.k.

Bokor István s.k.

Szilágyi István s.k.

- részlet a tüntetők által megfogalmazott kiáltványból

A későbbi napok eseményei

A következő napok egyikén, valószínűleg 27-én este Gergelyi Béla motorkerékpárján Dunaföldvárra ment. Az út során több száz méter hosszan látta a földvári tanácsházáról a sárba kidobált iratokat. Miután hazatért, a tanácsházára ment. Itt néhány emberrel átpakolta a tanácsházi iratokat, nehogy azokat is szétszórják.¹⁰ Az anyakönyvi iratok Tóth doktor lakására kerültek.

Az október 27-ről 28-ra Előszálláson átvonuló részeg katonának egy kézigránát dobta Gergelyi Béla kertjébe. Farkas Mihály rendőr a katonákat egy kiérkező készültséggel elvezette. Pelsőczy Ferenc atya szintén ír arról, hogy Nagyvenymnél Pestről hazaszökött, „kigombolt nyakú fegyvertelen katonákkal” találkozott.

Ezekben a napokban élelmiszergyűjtés kezdődött a faluban a dunaföldvári laktanyán állomásozó Tóth főhadnagy kezdeményezésére. A gyűjtés fő szervezője Fülöp György volt: három gépkocsival gyűjtöttek, majd ezt Budapestre szállították. Az élelmet a IV. és a VIII. kerületekben osztották ki.

1956. november 1-jén az előszállási állami iskola és a nevelőotthon dolgozói közös ülést tartottak, ahol 32 fő jelent meg.¹¹ Itt megalakult az előszállási pedagógusok Forradalmi Tanácsa, amely követeléseit 22 pontba és 4 határozatba foglalva megfogalmazta.¹² A Forradalmi Tanács másnapra, november 2-án 11 órára nagygyűlést hívott össze, hogy megválasszák a község Nemzeti Bizottságát.

Folytatás a következő oldalon

¹⁰ Horváth Istvánnal, Fülöp Györggyel és dr. Tóth Andorral.

¹¹ Az egyik nevelőnő kivételével (aki párttag felesége volt) eljött 30 pedagógus, beleértve a két intézményvezetőt. Az ülésen megírt nyilatkozatot ők alá is írták. Jelen volt a plébános és a nyugdíjas Gergelyi Béla is.

¹² A képet árnyalja, hogy a 22 pontból 16 a pedagógusoknak szánt juttatásokkal és munkakörülményeik javításával foglalkozik. A maradék hat pont az oktatási rendszer javítását követeli.

Gergelyi a működő Tanács megőrzése mellett foglalt állást, erre Almássy László, a nevelőotthon igazgatója ezt mondta neki: „A forradalom az egész országban győzött. Nekünk is cselekedni kell, mert ha nem, akkor ebből később kárunk lesz.”

„Megrendülve s egyben lelkesedve figyeltük a budapesti magyar ifjúság és munkásság szabadságharcát.

A legnagyobb megvetéssel és gyűlölettel elítéljük azokat a visszahúzó erőket, amelyek vérbe akarták fojtani szabadságharcunkat és meg akarták akadályozni a szabad, független, demokratikus Magyarország létrejöttét. Mi, magyar tanítók legszentebb kötelességünknek fogjuk tartani, hogy nevüket a Haza hőseiként tanítsuk iskolánkban.”

- részlet az pedagógusok
Forradalmi Tanácsának kiáltványából

Aznap két kisebb gyűlésről tudunk még a faluban. Az egyik Damasek Ernő lakásán volt, 10-15 fővel – itt a daruszőlőhegyi élelmiszergyűjtés volt a fő téma, valamint a forradalmi eseményeket beszélték meg. A másik gyűlés id. Gajdó József lakásán volt, este 8 körül. Ez utóbbi gyűlésen megjelent id. Gajdó József, Gergelyi Béla, Kun János volt csendőr, id. Csiri József, Rózsa István, a Nemzeti Parasztpárt korábbi elnöke, Semmelweis Zoltán és Szilágyi István. Szilágyi István és Gergelyi Béla kísérletet tettek a helyi Kisgazdapárt újjászervezésére (ők korábban ennek a pártnak tagjai voltak). Ezen túl megszervezték, hogy a rendre átmenetileg a helyi tűzoltók vigyázzanak, amíg meg nem alakul a községi Nemzetőrség. Erre megkérték a később odaérkező Simon János tűzoltóparancsnokot is.

A november 2-ai nagygyűlésen körülbelül 3-400 ember jelent meg.¹³ Az ülést Gergelyi Béla nyitotta meg, aki Szilágyi Istvánnak adta át a szót. Szilágyi István a Kisgazdapárt újjalakításáról beszélt, ám látva a növekvő ellenszenvet, lelépett a pódiumról. Molnár Miklós Gergelyi Bélát akarta felkérni, hogy olvassa fel a jelöltek névsorát, ám ezt ő elutasította.¹⁴ A jelöltek neveit végül dr. Eglesz Dezső állatorvos olvasta fel. A gyűlésen többek kiabáltak, K. Tóth József például ezt: „Le a régi vezetőkkel, nem kell egy sem!” Ekkor választották meg a Nemzeti Bizottságot, ezzel leválva az addigi tanácsot.

A Nemzeti Bizottság elnöke Fülöp György lett, aki addig is a tanácsnál dolgozott.¹⁵ A Nemzeti Bizottság két ismert tevékenysége a Nemzetőrség megalakítása és fegyverek beszerzése, valamint egy tűzifaosztás megszervezése volt.

13 Horváth István visszaemlékezése szerint csupán 70-75 ember jelent meg.

14 Ahogy vallomásában írta: „én ezt nem olvasom fel, és nem akarom az emberekkel magamat megverni.” Azonban valószínű, hogy csak a saját jelöltjeihez ragaszkodott.

15 A megválasztott tagok listája nincs meg, de a visszaemlékezések alapján az elnökön kívül tagok voltak: Damasek Ernő, Szilágyi Dezső, Szilágyi István, Semmelweis Ferenc, ifj. Babrányi Józsefné (Bodri Anna), Schiller Ferenc, Ulicza Ferenc, id. Juhász János, K. Kovács János, Dubicz István (Daruhegy), Aradi Mihály (Dánieltelep), Péntek Ferenc (Dánieltelep), Semmelweis Ferenc. Az anyakönyvvezető Pétersz Erzsébet maradt. A választás után Horváth István korábbi végrehajtó bizottsági elnök felszólította az új elnököt, hogy őt is vegyék be a Nemzeti Bizottságba, Fülöp válasza ez volt: „Nézd, a többség azt határozta, hogy kommunisták nem kellenek a Nemzeti Bizottságba!”

A Nemzetőrség parancsnoka Jankovich Ferenc, helyettese Horváth György testneveléstanár lett.¹⁶ Egyedül a közrend fenntartásával foglalkoztak, ehhez a dunaföldvári laktanyáról szereztek hat puskát, a hozzá való töltényekkel. A Nemzetőrség november 15-ig működött, mint területi rendfenntartó szerv.

Az, hogy az előszállási események vérontás nélkül zajlottak le, több tényezőnek is köszönhető. Első a felügyelők és résztvevők többségének józan ítélőképessége. De talán az is szerepet játszott ebben, hogy a község kommunistáinak egy része a forradalom idején elhagyta a települést, sőt, a tanácstitkár egy visszaemlékezés szerint még lakásának ablakait is magával vitte. Inzultusok voltak: a korai napok során többek között fenyegették Sulák Ferencet, halálos fenyegetést kapott Vadócz György és Horváth István;¹⁷ ez utóbbit és Fülöp Györgyöt testileg is bántalmazták. Emellett egy különösen aktív forradalmár szét akarta osztani a község tulajdonában lévő körülbelül 40 ezer téglát, és az élelmiszerraktárban lévő gabonát, kukoricát és babot is. Ez nem történt meg: a községben megalakuló Nemzetőrség gyorsan konszolidálta a forradalmi helyzetet.

Felelősségre vonás a forradalom után

Pelsőczy Ferenc atya visszaemlékezése szerint november 4-én megdördültek az ágyúk Dunaföldváron, a detonáció Előszálláson teljes erővel visszhangzott. A forradalmat nem sokkal később elfojtották.

November 7-én Budapesten megalakult a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány, ismertebb nevén az első Kádár-kormány. Miután ezt a rádió bemondta, Horváth István felkérésére Fülöp György, a Nemzeti Bizottság elnöke ellenállás nélkül visszaadta a falu vezetését Horváthnak. A későbbi komolyabb megtorlás valószínűleg ezért került el a falut.

1956 után több, a forradalmi eseményekben részt vevő személyt felelősségre vontak az akkori hatóságok. A korai Kádár-rendszer különösen szigorúan sújtott le az „ellenforradalom” hangadó személyeire. Bár Fülöp György és Gergelyi Béla szerepét a forradalmi események során csillapító hatásúnak vélték a politikai nyomozás során, Gergelyit hat hónapra internálták, majd élete végéig figyelték a hatóságok. Nem tarthatta meg nevelői munkahelyét sem. Jankovich Ignárról, az előszállási Nemzetőrség parancsnokáról és Semmelweis Zoltánról külön aktát is vezetett az államvédelmi hatóság: Semmelweiset tíz hónap börtönre ítélték. Hajagos Imre 1956-ban elhagyta Magyarországot. Így tettek más, a forradalom idején egyébként nem Előszálláson tartózkodó, de előszállási származású személyek is.

Források:

ÁBTL 3.1.5. O-12844/9 Jankovich Ignác

ÁBTL 3.1.5. O-13582 Sztálinváros területén élő ellenséges személyek

ÁBTL 3.1.9. V-150368/1 Fejér megyei 1956-os monográfia II.

ÁBTL 3.1.9 V-145673 Semmelweis Zoltán

16 Tagjai voltak mások közt Takács Mihály, a „Hajagos gyerekek”, Skultéti László rendőr szkv., id. Babrányi József, ifj. Babrányi József, Szabó Zoltán és D. Bokor József.

17 Vadócz Györgyöt lakásán akarták felakasztani, ám a támadók elálltak tettüktől. Horváthot pedig későbbi elmondása szerint három támadó akarta agyonlőni, de végül megszökött előlük.

Gergelyi Béla visszaemlékezése, 1957, kézirat
Gergelyi Béla: Mit és miért cselekedtem az 1956-ki események idején. 1961 után, kézirat
Pelsőczy Ferenc atya visszaemlékezései 1951-57, 1958, kézirat
Horváth István nyilatkozatának másolata, 1960. nov. 30., kézirat
Javaslatok a forradalmi bizottság elnökségébe, másolat, 1956, kézirat
A Forradalmi Tanács kiáltványának másolata, 1956, kézirat
Farkas Gábor: Előszállás. Fejér Megyei Évkönyv, 1973 (7. szám), 377-399. o. Székesfehérvár, 1973.

Ezúton szeretném kifejezni köszönetemet mindenkinek, aki ennek az írásnak az elkészültében segített nekem. Különösképpen köszönöm Farkas Lajos, Magyar Lászlóné, Boór Lajosné, Mihályi Miklós és Kovács József hozzájárulását, valamint Szabóné Sárgai Hajnalkának, az Állambiztonsági Szolgálatok Történeti Levéltára munkatársának segítségét.

„Világjárók” a Bakonyban

Az elmúlt hét végén a „Világjárók”-nak szerveztem egy bakonyi kirándulást. Festői szépségű ilyenkor a táj, a sárguló falevelek, a pirosba öltözött vadszőlő szemet gyönyörködtet.

Zirc volt az első úti cél, az Apátságon belül a könyvtár, a székesegyház, az arborétum, ahol a délelőttöt eltöltöttük. Innen a cseszneki várhoz indultunk a kicsit szeles, de kellemes időben. A 200 méteres kaptató után meglett a jutalmunk: a hűvös magaslaton láthattuk a Bakony vonulatát, a kis falut a völgyben.

Utolsó állomásunk Pannonhalma volt, ahol kedves idegenvezetőnk kalauzolt bennünket.

Az apátság nevezetességeit, Szent Márton legendáját mesélte el nekünk. Sokan jártunk már ezeken a helyeken, de jó volt most megújulva, megszépülve újra látni. Az égi-ek kegyesek voltak hozzánk, egész nap jó idő volt. Mikor felszálltunk a buszra, el kezdett esni az eső, de mi akkor már vidáman meséltük egymásnak, mi tetszett a legjobban.

Jó volt újra veletek lenni, kedves „Világjáró” barátaink!

Kerlang Ferencné

Rendezvénynaptár

- november 27.** – Mikulásfutás
- december 3.** – falusi disznótor
- december 6.** – Falumikulás
- december 10.** – a Gyermek és Ifjúsági Alapítvány bálja
- december 17.** – évszázó néptáncgála és kézműves vásár
- december 21.** – karácsonyi műsor általános iskola 1. és 5. osztályának közreműködésével, a műsor után játszóház.

(A programváltoztatás jogát fenntartjuk!)

Polgárőrségünk életéből

Az előszállási polgárőrség 2016. szeptember hónapban biztosította a biztonságos átkelést a az iskolánál lévő gyalogos átkelőhelynél. Nagyon fontos a szeptemberi segítség, mert a hosszú nyár után hajlamosak a gyerekek a szabálytalan átkelésre.

Örömünkre szolgál, hogy a nyár folyamán és kora ősszel is sok lakodalmas menetet kísértünk az oltárig, illetve az anyakönyvvezetőig, majd a lakodalom helyszínére.

Október 1-jén biztosítottuk a szüreti felvonulás és az azt követő bál zavartalan lebonyolítását.

A sok öröm mellett sajnos rossz híreink is vannak, mert a 61-es főúton megszorodtak az útlezárással járó balesetek, és a helyszínelés biztosítása szintén sok feladatot jelentett számunkra.

Már készül a beosztás a Mindenszentek ünnepi sírkertlátogatások felügyeletére.

Telek Attila, polgárőr elnök

Háromszor is Fülemüle

Nagy sikert aratott a Gajdó Bandi bácsi által rendezett, Fülemüle c. előadás - Arany János után szabadon... átdolgozta Nyúl Mihály.

A darab olvasópróbájától kezdve az előadásig vidám hangulatban telt. Egy jól összedolgozó, egymásra odafigyelő kis "társulat" jött össze. Nem gondoltuk volna, hogy a bemutató teltházas lesz, és vastappsal hálálja meg a közönség az előadást. Azt meg már végképp nem, hogy közkívánatra újrajátsszuk azoknak is, akik az hétköznapra eső bemutatót nem láthatták.

A legnagyobb öröm és ajándék, hogy teljesült Bandi bácsi vágya, hogy szülőfalujában, Ráckeresztúron volt a harmadik előadás. Hálás közönség, szívélyes fogadtatás, amiben részünk volt. Most készülünk egy nagykarácsonyi fellépésre.

Köszönjük Bandi bácsinak, hogy fáradhatatlanul kihozta mindannyiunkból a maximumot! Már kész a következő darab, amit a jövő tavasszal adunk elő.

Kerlang Ferencné

Őszi kirándulás

Ez a szép október igazán csábítja az embert, hogy útra keljen, és ezt a Rozmaring Nyugdíjas Klub meg is tette. Molnár Klára nagy hozzáértéssel, lelkesedéssel szervezett nekünk. Dinynyesen megnéztük a Várparkot, amelyet egy lelkes házaspár épített és épít középkori várak makettjeiből. Elmentünk Gárdonyi Géza és Vörösmarty Mihály emlékházához, amit régebben a gyerekeinkkel is meglátogattunk. Ezután kicsit sétáltunk a szép őszi napsütésben a Velencei-tó partján, majd a Pákozdi Katonai Emlékparkhoz mentünk. A szépen felújított parkban sétáltunk. Innen a világháborúk emlékére épült kápolnához mentünk, ahol mindenkinek volt emléke, akár a szüleink elbeszéléséből is, a II. világháborúról. Énekeltünk pár katonadalt, megemlékeztünk a messze földön elesett hazafiakról. Kora délután indultunk haza.

Egy tartalmas, szép napot töltöttünk együtt a klub tagjaival, és megbeszéltük, hogy jövőre újra útra kelünk.

Kerlang Ferencné

50 évünk

mökökkel, küzdelmekkel teli év suhant el felettünk azóta! Te már tudtad rólam, hogy tudok főzni, mosni, kenyeret sütni. Tudtad, hogy nagy szeretettel ápolom a betegeskedő Édesanyámat. Én tudtam Rólad, hogy éppen akkor őszön leszereltél a katonaságtól.

Megismerkedésünk 1965. január 1-jén történt. Olyan őszinte voltál, hogy drága szüleimtől kértél el, hogy elmehezzünk a városba, moziba. Ott elmondtad a szándékaid, amelyek nagyon komolyak voltak, én az érveimet. Másnap Te egy távoli városba mentél dolgozni, de írtál nekem egy hosszú levelet. Egy ideig csak leveleztünk, gyönyörűbbnél gyönyörűbb emlékekkel örvendeztetél meg. A szívünk egymás iránt egyre inkább megtelt szerelemmel. Vártuk a találkozást, jöttél hozzánk, megkértél szüleimtől.

Egy év jegyesség után örök hűséget fogadtunk egymásnak, 1966. október 1-jén. Hozzánk költöztél, szüleimnél laktunk, de már volt egy üres telek, ahova megálmodtuk otthonunkat.

Jött a tél, a vasútállomás jó egy kilométerre volt tőlünk. Esett a hó, én fogtam a hólapátot és az állomásig eldobáltam egy gyalogút szélességben a havat. Hát, ilyen a szerelem! Másnapra erős szél fújt, betemette az én gyalogösvényemet...

Aztán egyszer csirkéket vittünk haza a szüleidtől. Esett az eső, és kicsúszott a motor alólunk, a csirkék szanaszét, én nem tudtam lábra állni. Összeszedtük a kis pelyheseket, a motort félreállítottad az útról, és a hátadon vittél haza. Ehhez tudni kell, hogy három kilométerre laktunk a falutól, egy csendes kis tanyán. Ilyen csodaszor volt Nekünk akkor a szerelem!

Küzdelmes, munkával teli két év után beköltöztünk az új házunkba. Sok vasárnapot, ünnepnapot töltöttünk azzal, hogy hol kőműves, hol ács dolgozott a házon. De a májusban felfalazott épületbe 1968. augusztus 8-án beköltöztünk. Mondták az ismerősök, talán a manók építették, hogy ilyen gyorsan elkészült.

A kis tanyánkról, fájó szívvel jöttünk el, hiszen ott kezdtük közös életünket, én ott töltöttem boldog gyerekkoromat.

Az új házban nem volt központi fűtés, nem volt gáz, még vezetékes víz sem. De amikor a teatűzhelyben meggyújtottuk a tüzet, kiszaladtunk a ház elé, összeöleleztünk, úgy néztük, hogy a mi kéményünk füstöl. Emlékszel? Hány küzdelmes év, mennyi spórolás, mennyi munka van mögöttünk!

Aztán jöttek a gyerekek, a legnagyobb boldogság az életünkben. Amikor magunkhoz ölelhettük őket. Mikor vigyáztuk álmaikat, vagy mikor betegek voltak, ültünk az ágyuk szélén, de soha nem türelmetlenül. Inkább aggódva, hogy mielőbb gyógyuljanak. Mindent megtettünk, hogy békés, boldog gyerekkoruk legyen. Sok közös hétvégi munka, kirándulás, az ország megismerése köt össze bennünket.

Kellemes nyári este van, a kertünk tele virággal, az illatuk csábító.

- Gyere, üljünk ki a lépcsőre! - hívom a Párom.

Sötétedik, lassan felkúszik az égre a Hold, megvilágítja arcunkat.

- Emlékszel? - kérdezem.

Amikor megismerkedtünk, akkor is éppen ilyen szép holdvilágos este volt. Igaz, ismertük már egymást, de az első randevú egy hideg csikorgó téli estén történt. Istenem, hány, de hány, örö-

Úgy gondoltuk, ezt soha senki nem veheti el tőlünk. Aztán az iskolás évek, amikor együtt formáltuk velük a betűket, majd együtt kántáltuk a szorzótáblát. Közös mondtuk fel a verseket, soha nem múlt el nap, hogy ki ne kérdeztük volna őket. Legalábbis az alsó tagozatban. Ott voltuk minden szülői értekezleten, rendezvényen, társadalmi munkán, amit az iskola szervezett, kísértük őket az osztálykirándulásokon.

Szerelmünk már átalakult egymás iránti nagy-nagy szeretetté. Mi úgy gondoltuk, nem a nagy szavak a fontosak, hanem az egymás iránti szeretet, őszinteség, hűség.

Ahogy azt a szüleinktől láttuk, tanultuk. Úgy hívták egymást, hogy „kedvesem”!

Ebben az egy szóban benne volt az egymás iránt érzett nagy-nagy szeretet. Amikor megfogták egymás ráncos, fáradt, dolgos kezét, az maga volt a szerelem! Emlékszel?

Ugye, túl szép lett volna, ha az életünk ilyen simán telik. De nem így történt, 1980-ban, érszűkület miatt amputálták a bal lábadat. Akkor azt hittük, itt a vég...

De az egymás és a gyerekeink iránt érzett szeretetünkkel, felelősségérzetünkkel ezt is túléltek. Keserves napok, hetek, sőt hónapok teltek el, de tudtam, hogy együtt kell felnevelni kicsi gyerekeinket. Sok átimádkozott éjszaka, sok könny, aggódás, mire talpra álltál.

Ugye micsoda csodaszor a szerelem!

Nekem nem jutott eszembe, hogy elhagyjalak, hiszen betegem még jobban szerettelek, tudtam, szükségem van rád! De nekem is szükségem volt rád, ugyanúgy, ahogy a gyerekeinknek is! Neked sem jutott eszedbe, hogy feladd, küzdöttél - mankóval, bottal, protézissel, és végül győztél!

Hiszen azóta sok év telt el. Sok tartalmas munkával teli nap, kirándulások a családdal, már az unokákkal is! Kirándulások a kis csapattal, ahol a parajdi sóbánya sok lépcsőjét megjárta, vagy az Ezeréves határnál a Rákóczi vár kőlépcsője sem volt akadály.

Éljük a mindennapokat, úgy, mint más, megtaláljuk a nyugdíjas évek szépségeit. Már nem vagyunk időhöz kötve, nincs rohanás, nem kell az órát figyelni, hogy el ne késsünk a munkából. Azt tesszük, amit szeretünk; én sütök-főzök, takarítok, kézimunkázom.

Na, meg persze tanulok az unokával, úgy, ahogy az anyukájával annak idején. Te barkácsolsz, a szőlőt rendezgeted, mindig találsz elfoglaltságot. Együtt megyünk a Nyugdíjas klubba, színházba, rokonokhoz, barátokhoz.

EGYÜTT... Ez olyan jó! Hálát adunk Istennek, hogy még együtt!

A vasárnapi szentmisén ezért is imádkozunk! Meg gyerekeinkért, unokáinkért, hogy nekik is hasonlóan tartalmas, boldog életük legyen. Mert nekünk, szülőknek, az a legfontosabb, hogy Őket boldognak lássuk.

Talán az életünk jó példa nekik is, hogy soha nem szabad feladni, meghátrálni. Kell mindig egy célnak lenni, amiért aztán meg kell küzdeni! S, hogy milyen fontos a szeretet, a hűség, az őszinteség, és a kitartás az ember életében.

Merjünk tükröbe nézni, ne kelljen szemlesütve járni...

Emlékszel?

Az életünk fonala lassan gombolyodik tovább, 52 év a megismerkedésünk óta! Ugye, kedvesem, mintha most lett volna...

A lépcsőn ülve, fogjuk egymás ráncos, munkától eres kezét.

A Hold és a csillagok mosolyogva néznek bennünket.

Ugye milyen jó csodaszor ez a szerelem...

Kerlang Ferencné

Tisztelt Sírhely-tulajdonosok!

Előszállás Nagyközség Önkormányzata értesíti a hozzátartozókat, hogy az 1999. évi XLII. a temetőkről és a temetkezésről szóló törvény, valamint a 20/2014. (XI.28.) önkormányzati rendelet szabályozza a köztemető működtetését.

A temetési hely felett az rendelkezik, aki megváltotta. A sírhelyek használata a megváltástól számított 25 évre, a sírbolt használata 60 évre, az urnafülke 10 évre, a kijelölt urnasírok használata 20 évre terjed.

A megváltási idő lejártát követően – törvényben szabályozott módon – a sírhelyet megváltó személy sírhellyel és a rá épített sírjellel (sírkő, kopjafa stb.) kapcsolatos rendelkezési joga megszűnik.

A temetési hely feletti rendelkezési jog meghosszabbítható, újraváltáskor elsőbbséget élvez az eltemetettő, annak halála esetén pedig a törvényes öröklés rendje szerint soron következő közeli hozzátartozója. A meghosszabbítás időtartama megegyezik a sírhelyre vonatkozó megváltás időtartamával.

Az újra meg nem váltott sírhellyel és a rajta lévő felépítménnyel a lejárati után a temető tulajdonosa, tehát Előszállás Nagyközség Önkormányzata rendelkezik, ill. tulajdonába megy át.

A nyugvási időt (használati időt), s így a sírral való rendelkezési jogot meg kell váltani! A megváltott nyugvási időn belül a sírhelytulajdonos tudta és jóváhagyása nélkül a sírba sem temetni, sem arra sírjelet építeni nem lehet!

Amennyiben a sírhely megváltási ideje lejár, és a hozzátartozó nem kívánja az újraváltással meghosszabbítani azt, egy lemondó nyilatkozat kitöltésével és aláírásával lemondhat róla.

Fontos információ!

A koporsós sírhelyek lejárati ideje – eltérő megállapodás hiányában – **az utolsó koporsós temetéstől számított 25 év,** vagy az újraváltási számlán megjelölt dátum. A sírokba történő urna elhelyezés a lejárati időt nem hosszabbítja meg!

Az urnafülkék, urnasírok, urnakripták esetén – eltérő megállapodás hiányában – az első urna elhelyezésétől számít a 10 éves használati idő.

Kérjük a tisztelt hozzátartozókat, hogy lehetőségeikhez mérten próbálják meg a határ-időn belül, ügyfélfogadási időben felkeresni az Előszállási Polgármesteri Hivatalt, mert a lejárati után a fennálló rendelkezések értelmében az újra nem váltott temetkezési helyeket kiüríthetjük és értékesíthetjük.

A temetkezésre megváltott sírhely magánszemélyek között csere vagy adásvétel tárgya nem lehet.

A nyilvántartásunk szerint lejárt megváltási idejű meg nem váltott sírhelyekre 2016. október hónapban felhívási cédulát helyezünk el!

A lejárt sírhelyeket a polgármesteri hivatalban kérjük újra megváltani e felhívás alapján, legkésőbb 2017. június 30-ig!

Az Előszállási Polgármesteri Hivatal

ügyfélfogadási rendje:

Hétfő: 8-12 óráig, 13-16 óráig
Kedd: nincs ügyfélfogadás
Szerda: 8-12 óráig, 13-16 óráig
Csütörtök: nincs ügyfélfogadás
Péntek: 8-12 óráig

A sírhelyek, sírboltok megváltásáért fizetendő díjak:

Az előszállási köztemetőben a temetési helyekért fizetendő díjak.

Sor-szám	Temetési hely típusa	Megváltás időtartama	Temetési hely megváltási díja
A	B	C	D
1.	egyes sírhely	25 év	4.000 Ft
2.	kettős sírhely	25 év	8.000 Ft
3.	kettős sírbolt	60 év	30.000 Ft
4.	négyes sírbolt	60 év	60.000 Ft
5.	hatos sírbolt	60 év	90.000 Ft
6.	urnasírhely	20 év	3.000 Ft
7.	urnafülke	10 év	6.000 Ft
8.	urnasírbolt	60 év	10.000 Ft
9.	sírhelyre urnarátemetés	a sírhely megváltási idejét nem hosszabbítja meg	0 Ft
10.	gyermeksírhely	25 év	3.000 Ft

A díjak az ÁFÁ-t nem tartalmazzák!

Intézkedésüket köszönjük!

Előszállás, 2016. október 15.

Előszállási Polgármesteri Hivatal

HALOTTAK NAPJA

Emlékezzünk tisztelettel és szeretettel azokra, akik már nincsenek velünk, egy gyertya meggyújtásával, sírjukra virág, koszorú, mécses elhelyezésével, egy néma főhajtással!

ELŐ-SZÓ – Kisbíró helyett

V. évfolyam 4. szám

Alapító: Előszállás Nagyközség Önkormányzata, 2012.
Lapnyilvántartási szám: IO/11022-4/2012., OSZK ISSN 2063-6687

Kiadó: Előszállás Nagyközség Önkormányzata,
2424 Előszállás, Fő tér 3.

A kiadásért felelős: Farkas Imre polgármester

Szerkesztő: Koczka Katalin

Készült 950 példányban, 2016. október 19-én

Nyomda: Text Nyomdaipari Kft., Dunaújváros

A sokszorosításért felelős: Knyihár Lajos ügyvezető

Megrendelés száma: 4/Esz/2016.

A tudatos vásárlói magatartásról

Hatósági állatorvosként munkaterületem egy részét az élelmiszerellenőrzéssel, élelmiszervizsgálattal kapcsolatos feladatok jelentik.

Az alábbiakban néhány, élelmiszerforgalmazással, -felhasználással, vásárlói magatartással összefüggő gyakorlati tapasztalatot osztok meg a Tisztelt Olvasóval.

Az üzletekben forgalmazott élelmiszerek mindegyike valamilyen minőségbiztosítási rendszert működtető előállítótól származik.

Európai Unió és hazai jogszabályok előírják, hogy az élelmiszerekkel foglalkozó vállalkozók (termelők, előállítók, forgalmazók stb.) a tevékenységük során kötelesek az általuk felhasznált, forgalmazott élelmiszer-alanyagokat, késztermékeket önellenőrzés során vizsgálni, ezzel is növelve, garantálva az élelmiszerbiztonságot. Ennek ellenére - ha a termelés, gyártás, raktározás, forgalmazás folyamán a technológiai folyamatokba valamilyen hiba csúszik -, előfordulhat, hogy a vásárló hibás élelmiszert vesz az üzletben.

Fontos, hogy a vevő már a vásárláskor nézze meg a termék fogyaszthatósági, minőség-megőrzési idejének lejárátát; szükség esetén érzékszervi vizsgálattal (szín, szag, állag stb.) ellenőrizze a vásárolandó termék minőségét. Jogosnak vélt észrevételét kellő udvariassággal és tapintattal jelezze az eladó felé, ezzel is segítve az üzletek működését, a hibák kiküszöbölését, megelőzését.

Amennyiben mégis hibásnak vélt terméket vásárol (pl. szagelváltozást mutató hús), azt mielőbb vigye vissza az üzletbe a vásárlást igazoló blokkal együtt. Így bizonyíthatja igazát, s az üzlet korrekten kártalaníthatja.

Előhűtött, csomagolatlanul forgalmazott baromfihús, tökehús esetében fontos, hogy a vevő tájékozódjon az eladótól a termék fogyaszthatósági idejéről.

A jelölési, élelmiszerbiztonsági szabályok értelmében minden terméket származási kísérléssel, címkével látnak el, amelyen egyebek között a tárolásra vonatkozó hőmérsékleti előírások s a fogyaszthatóság, minőség-megőrzés dátuma is szerepel. Ezen időn belül - megfelelő tárolás, hűtési lánc mellett - elvárható a megfelelő termékminőség.

A vásárlónak ezen időn belül kell a terméket felhasználni, elfogyasztani. Az előhűtött húst a vásárló otthon lefagyaszthatja, de fontos, hogy ez is a fogyaszthatósági időn belül megtörténjen. A hűtési lánc betartása tudatos vásárlói magatartást igényel.

Bevásárlóközpontokban, vagy lakóhelyüinktől messzebb lévő üzletekben vásárolva szükséges a megfelelő, jégakkal ellátott hűtőtáska. Hosszabb, esetleg több órás vásárlás esetén a vásárlás végén tegyük a kosárba a hűtést, fagyasztást igénylő termékeket! Ezen áruféleségek 15-20 °C-ra felmelegedve, kiolvadva nem tudják biztosítani a gyártó által vállalt, garantált minőséget.

Nyáron a 40-45 °C-os autóba berakva, hűtés nélkül szintén minőségi problémák fognak felmerülni. Ha a hazavitt, fagyasztott termék mégis kiengedett, akkor ne fagyasszuk vissza (ez a figyelmeztetés a termékeken is szerepel), hanem fagyasszuk el!

Sajnos előfordul, hogy a vásárló meggondolja magát, s az áruházak hűtőpultjaiba, fagyasztóiba visszakerül a vevő által már „megsétáltatott”, felmelegedett termék. Ezek visszahűlve, visszafagyva természetesen nem őrzik meg minőségüket

a jelölt dátumig, s talán soha nem derül fény az azokat megvásárló vevőnél a lejáratú idő előtti megromlás okára.

Fontos, hogy otthon is megfelelően hűtsön a hűtő, a fagyasztószekrény! Mindig a legszigorúbb hűtést igénylő termékekhez kell beállítani a hőmérsékletet. A hűtőszekrényben, a polcokon különböző a hűtési hőmérséklet, ezt ki kell tapasztalni.

Általában a középső polcokon legjobb a hűtés, ennek megfelelően célszerű elhelyezni a más-más hűtési fokot igénylő termékeket, betartva a különböző higiéniai megítélésű élelmiszerek (pl. készétel, nyers hús, gyümölcs stb.) elkülönítésére, csomagolására vonatkozó szabályokat is. Nyáron a hőmérsékletszabályozót hidegebbre kell állítani, mint télen.

A minőség-megőrzési, fogyasztathatósági határidő mindig a bontatlan termékre vonatkozik. Kibontás után célszerű érzékszervi vizsgálattal (szín, szag, állag, tapintás, íz) figyelni, hogy meddig fogyasztható az élelmiszer. A termékek egy részén a gyártó feltünteti, hogy felbontás után mennyi időn belül célszerű azt elfogyasztani.

Az élelmiszerforgalmazás általános higiéniai elve, hogy amit fogyasztás előtt nem mosunk, főzünk, sütünk meg, azt közvetlenül, pusztán kézzel nem fogjuk meg. A kenyerek, péksütemények, finompékárak önkiszolgálásához fogócsipesz, zacskó biztosított. Ugyanez elvart a kiszolgálás során is, különösen, ha a kisebb üzletben ugyanazon eladó más élelmiszert (pl. földesáru, egyéb csomagolt termékek), vegyi árut is megfog, pénzt kezel. A vásárló csupasz kézzel lehetőleg ne nyomogasson meg 8-10 kenyeret a frissesség végett, mire egyet kiválaszt!

A bevásárlókosár sajnálatosan sokszor a földre kerül, mert leteszi a vásárló az áru válogatásakor, vagy az üzletből kivéve, a gépkocsiba pakolásakor. A kövezet bármennyire is tisztán tartott, a vásárlók cipőtálpáival szennyezett (por, sár, állatürülék, vagy annak pora stb.). Ezzel érintkezik a kosár alja, s legközelebb a kosarak egymásba rakásakor már a következő kosár belsején lesz a szennyeződés.

Innen pedig a csomagolatlan vagy csomagolt élelmiszere kerül. Évente több kisgyermek szenved látássérülést a környezetből felvett, bélsár eredetű, kutyaorsóféreg petékből kikelt vándorló lárvák miatt. Ezért is fontos az ebek rendszeres féregtelenítése.

Figyeljünk a citrusfélék (pl. citrom, narancs) héjának fogyaszthatóságára! Ezen termékeket a szüretelés után - penészgombás és egyéb növényi betegségek megelőzése végett - növényvédő szerekkel (pl. Imazalil) kezelik.

Az ilyen gyümölcs héja emberi fogyasztásra (pl. süteményekhez) nem alkalmas, egészségre káros. A vegyszeres kezelést és a héj fogyasztási tilalmát a kísérlő címkén kötelező feltüntetni. Emberi fogyasztásra csak a biocitrom héja alkalmas.

Ha a fentiekben leírtakat – sok egyéb mellett – is figyelembe veszi a vásárló, akkor maga is sokat tesz az ételfertőzések megelőzése, az élelmiszerbiztonság, az egészség megőrzése érdekében.

dr. Bodolai György
hatósági állatorvos
Előszállás
0630 8161 367

Ovi-hírek

Szeptemberben ismét gyerekszivajtól lett hangos óvodánk.

A kiscsoportot 22-en kezdték - kissé megilletődve, pityeregve. Már a második héten a nagy-, illetve a középső csoportosaink úszótanfolyamon vehettek részt. A lehetőséggel 21-en éltek. Az úszótanfolyamhoz ismét az önkormányzat nyújtott támogatást, amit a szülők nevében köszönünk.

Szeptember 16-án részt ettünk a rácalmási tökfesztiválon, ahol színes élményekkel gazdagodtunk.

Az azt követő héten tartottuk hagyományos szüreti napunkat, amit a Népmese világnapja köré építettünk fel az idei évben.

A Fabula bábszínház előadásában a Kiskondás c. népmesét láthattuk, melyre meghívtuk a szülőket és az első osztályosokat is. A délelőtti folyamán kézműves foglalkozások, táncház, pré-

selés, mustkóstolás és – a konyhás nénik jóvoltából - csöröge-fánk várta vendégeinket.

Pedagógusaink az őszi folyamán már több továbbképzésen vettek részt, és várhatóan helyi szervezésben, az innovatív környezeti nevelés témakörében, egy 30 órás tanfolyamot hirdetünk meg a környező óvodáknak.

Nagy csoportosaink október 20-án az időseket köszöntik, majd 26-án - a Fejér Megyei Pedagógiai Napok keretében - „Vitamin-torna” bemutató foglalkozást tartanak.

Az óvoda napi életébe beépülve logopédiai és gyógytestnevelés foglalkozás is folyik, valamint lehetőséget nyújtunk angol nyelv, foci, református hitoktatás és népi gyermekjáték foglalkozásokon való részvételre is.

„Zs É M A”:-)

Köszönjük a köszöntést!

Nagyon aranyos kis műsorral kedveskedtek 2016. október 12-én az előszállási Árpád Fejedelem Általános Iskola 4. osztályos tanulói az előszállási Nyugodt évek Idősek Otthona lakóinak!

A vidám kis műsor az Idősek világnapja alkalmából készült.

Köszönjük nekik és a felkészítő tanító nének, Méhes Ágnesnek, hogy gondoltak a mi lakóinkra is, akik a faluban tartandó rendezvényen sajnos nem tudnak részt venni!

Színessé tették lakóink napját.

Jó volt látni ezeket a gyermekeket, akik óvodás korukban is jártak nálunk, mennyit változtak.

Még egyszer köszönjük a kedves kis műsort!

Horváth Józsefné
intézmény igazgató

IDŐSEK VILÁGNAPJA

**A 2016. október 20-án
a Kossuth Lajos Művelődési Házban
rendezett**

Idősek világnapi ünnepségen

**óvodásaink, iskolásaink
és néptáncosaink adtak műsort,
a 70, 80, 90 évesek és a 90 évnél idősebbek
emléklapot kaptak,
majd a jelenlévők közösen elfogyasztották
a születésnapi tortát.**

**Tisztelettel és szeretettel köszönti Előszállás
valamennyi időskorú polgárát, jó egészséget,
boldog életet kíván**

Előszállás Nagyközség Önkormányzata

Szüreti felvonulás és bál

Október első hétvégéjén rendeztük meg a hagyományőrző szüreti felvonulást és bált Előszálláson.

Még a nap is szépen ragyogott október elsején, mikor már kora délelőtt, nagy nyüzsgés, sürgés-forgás közepette, gyülekeztek a szép ruhába bújtt csöszlányok és legények a művelődési házban.

A bíró és a bíróné az idén Farkas Dávid és Rónás Noémi, kisbíró Mészáros Bálint volt. Több mint húsz pár öltözött be az idén és természetesen az iskola néptáncosai is csatlakoztak a felvonulókhoz.

Sőt, jöttek még a néptánc tanár, Czuppon Péter tanítványai Baracsról, Daruszentmiklósról és Nagykarácsonyról is.

A több mint száz résztvevő táncos alig fért fel a nyolc lovas kocsira. Őket tíznél is több csikos kísért. Huszonöt helyen álltak meg és táncoltak az őket vendégül látó házigazdáknak.

A talpalávalót délelőtt Simon László és Szusztits Béla húzta.

Az esti bál hangulatfelelőse Horváth Csaba volt. Az idén is a Hagyományőrző Nyugdíjas Klub főzte a finom vacsorát.

A felvonulók biztonságára szülők, a polgárőrök és a rendőrök is vigyáztak.

Mi, a rendezvény szervezői, ezúton is köszönjük a segítséget, támogatást mindenkinek, aki hozzájárult valamilyen formában a rendezvény sikeréhez.

Tábiné Nyúl Gabriella

